

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 01 » 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Захист інтелектуальної власності

для студентів

спеціальності *061 Журналістика*
освітнього рівня *другого (магістерського)*
освітньої програми *061.00.02 «Реклама і зв'язки з громадськістю»*

Київ - 2021

Розробник:

Чомахашвілі Олена Шотаєвна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Чомахашвілі Олена Шотаєвна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

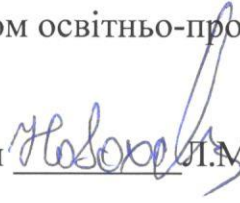
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Протокол від 27 серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри Л. М. Новохатько

Робочу програму погоджено із гарантом освітньо-професійної програми з реклами та зв'язків з громадськістю

_____ 2021 року

Гарант освітньо-професійної програми Л. М. Новохатько

Робочу програму перевірено

_____ 2021 р.

Заступник директора Інституту журналістики

з науково-методичної та навчальної роботи О. А. Росінська

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	-
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	-
Курс	1	-
Семестр	1	-
Кількість змістових модулів з розподілом	3	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	32	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	80	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – набуття знань у сфері правового регулювання відносин інтелектуальної власності, у тому числі в її міжнародно-правових аспектах, а також формування у студентів практичних навичок щодо самостійного розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією норм законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Завдання вивчення дисципліни знати засади правового регулювання відносин у сфері використання результатів інтелектуальної, творчої діяльності; механізм права інтелектуальної власності; підстави набуття правової охорони об'єктами права інтелектуальної власності; вміти: правильно інтерпретувати зміст норм національного та міжнародного з питань кваліфікації та класифікації об'єктів права інтелектуальної власності; набуття, розпорядження та захисту прав інтелектуальної власності.

Завдання дисципліни передбачають такі процеси:

- розвивати *інтегральну компетентність*: здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми інноваційного характеру у професійній діяльності в галузі реклами та зв'язків з громадськістю, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- розвивати *загальні компетентності* такі, як:
ЗКУ-5 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗКУ-8 Здатність до комплексного розв'язання проблем; формулювання суджень і ухвалення рішень, здатність грамотно ставити завдання, ефективно їх виконувати для досягнення високого результату.

ЗКУ-10 Володіння сучасними інформаційними ресурсами та технологіями. Інформаційна та ІКТ-грамотність.

- розвивати *фахові компетентності* спеціалізації:
 - СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

3.Результати навчання за дисципліною:

Навчання за дисципліною спрямоване на отримання таких *програмних результатів за ОПП 061.00.02 «Реклама і зв'язки з громадськістю», освітнього рівня першого «магістерського»:*

РНУ-05 Розробляти власні проєкти на основі креативних ідей, формувати ідеї старт-апів.

РНУ-08 Комплексно підходити до вирішення професійних завдань з метою досягнення високого результату

РНУ-10 Використовувати всі можливості сучасних інформаційних ресурсів для створення та просування рекламного та PR-продукту.

У результаті вивчення дисципліни "*Захист інтелектуальної власності*" студент повинен:

- знати поняття та систему права інтелектуальної власності, місце права інтелектуальної власності у правовій системі України;
- розуміти особливості правової охорони різних видів результатів інтелектуальної, творчої діяльності, систему законодавчого регулювання відносин інтелектуальної власності.
- на підставі аналізу законодавства у сфері охорони інтелектуальної власності визначити специфіку правового регулювання відносин щодо набуття, здійснення та захисту прав на окремі результати інтелектуальної, творчої діяльності;
- досліджувати та робити висновки щодо змісту правових концепцій, доктрин тлумачення сутності прав на результати творчої діяльності; аналізувати особливості становлення системи правового регулювання відносин інтелектуальної власності ;
- аналізувати інформацію з першоджерел, оцінювати її з точки зору наступності та новизни, використовувати сучасні інформаційні технології і бази даних при визначенні специфіки охорони об'єктів інтелектуальної власності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назви теоретичних розділів, тем	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарські	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль I. Вступ до інтелектуальної власності							
1	Основи інтелектуальної власності	21	6	2	2	2	15
2.	Авторське право та суміжні права	14	4	2		2	10
	МКР № 1	2					
	Разом	37	10	4	2	4	25
Модуль II. Представництво у сфері інтелектуальної власності							
3.	Представники у справах інтелектуальної власності	23	8	2	2	4	15
	МКР 2	2					
	<i>Разом</i>	25	8	2	2	4	15
Модуль III. Способи захисту інтелектуальної власності							
4.	Юрисдикційні та неюрисдикційні форми захисту інтелектуальної власності. Медіація	21	6	2	2	2	15
5.	Нове в інтелектуальній власності	21	6	2	2	2	15
6	Державна система правової охорони інтелектуальної власності	12	2			2	10
	МКР 3	2					
	МКР 4	2					
	<i>Разом</i>	58	12	4	4	6	40
	<i>Разом за курс</i>	120	32	10	8	14	80

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль I. Вступ до інтелектуальної власності

Тема 1. Основи інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності. Літературна та художня власність. Промислова власність. Авторське право і суміжні права та право промислової власності. Усні та письмові літературні твори, музичні твори, твори образотворчого та ужиткового мистецтва тощо. Ринок аудіовізуальної продукції. Архітектура й мистецтво, містобудування, фотографічні твори і твори, одержані способами, аналогічними

фотографії, скульптура, графіка, дизайн, картини. Копірайт. Результати науково-технічної творчості, до якої входять такі об'єкти як винаходи, корисні моделі та промислові зразки. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг. До об'єктів даної групи відносяться торговельні марки, комерційні найменування та географічні зазначення.

Тема 2. Авторське право та суміжні права. Твір і право власності на матеріальний об'єкт. Правомочності володіння, користування та розпорядження матеріальними об'єктами. Сучасний етап розвитку авторського права. Збільшення строків охорони виключних майнових авторських прав на шкоду вільному використанню творів широкими верствами суспільства. Кризові явища, викликані неспроможністю авторського права в нинішньому його стані адекватно регулювати суспільні відносини в інформаційному суспільстві. Факт втілення результату творчої діяльності автора в об'єктивну форму. Твори науки, літератури і мистецтва можуть бути втілені в таких основних об'єктивних формах: письмова (рукописи, книги, статті), усна (лекції, виступи, проповіді тощо), зображувальна (картина, малюнок, креслення, ескіз та ін.), об'ємно-просторова (збудовані будівлі та споруди, скульптури, макети, моделі та ін.). У сучасному інформаційному суспільстві універсального значення набуває цифрова форма, в якій можуть бути втілені і використовуватись більшість творів. Організації колективного управління.

Модуль II. Представництво у сфері інтелектуальної власності

Тема 3. Правовий статус патентного повіреного. Поняття процедури отримання прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні і в зарубіжних країнах. Вимоги до підготовки патентного повіреного. Розглянемо кваліфікаційні вимоги до представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених). Професійне представництво в справах інтелектуальної власності. Державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

Функції патентного повіреного щодо отримання охорони на винахід. Діяльність патентного повіреного у період дії патенту, тобто протидія порушенням.

Модуль III. Способи захисту інтелектуальної власності

Тема 4. Юрисдикційні та неюрисдикційні форми захисту інтелектуальної власності. Національні (у першу чергу державні) інституції, що наділені компетенцією та реалізують повноваження в сфері охорони та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. Національна система правової охорони інтелектуальної власності. Державне регулювання в сфері інтелектуальної власності. Суб'єкти державної системи правової охорони інтелектуальної власності. Система органів, що здійснюють правосуддя в сфері інтелектуальної власності.

Тема 5. Нове в інтелектуальній власності. Права інтелектуальної власності на наукове відкриття. Раціоналізаторська пропозиція та її ознаки. Виведення нового сорту рослини чи породи тварини. Біотехнологія.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	1	1	2	2
Відвідування семінарських занять	2	1	1	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	3	3
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	1	5	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	2	50
Разом			75		64		127
Максимальна кількість балів	266						
Розрахунок коефіцієнта	Розрахунок: $266:100=2,66$ Студент набрав: 253 бали Оцінка: $253:2,66 = 95$ бали (А)						

6.2. Завдання для самостійної роботи.

ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

1. Складіть таблицю “Історичні етапи розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності”, в якій відобразіть “Період” (певний період часу, який характеризується спільними ознаками у розвитку державної системи); “Завдання” (основні завдання, що стояли перед державною системою в межах певного періоду); “Правова складова державної системи” (сукупність нормативно-правових актів, прийнятих в

- межах даного періоду); “Організаційно-інституційна складова” (державні органи галузевої компетенції в сфері інтелектуальної власності).
2. Проаналізуйте поняття “державної системи правової охорони інтелектуальної власності” у нормативно-правових актах та у юридичній науці. Визначте відмінності. Порівняйте з поняттям “національна система правової охорони інтелектуальної власності”
 3. “Державна система правової охорони інтелектуальної власності України є складовою міжнародної системи правової охорони інтелектуальної власності”: обґрунтуйте або спростуйте це твердження.
 4. Проаналізуйте зміст “Концепції розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності на 2009-2014 р.” схваленої рішенням колегії Державного департаменту інтелектуальної власності протокол № 11 від 11.03.2009р. З посиланням на оприлюднені статистичні дані визначте ефективність виконання завдань та досягнення мети цього програмного документу.

СУБ’ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ПОНЯТТЯ ТА ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ

1. Побудуйте схему “Суб’єкти управління охороною інтелектуальної власності”.
2. Доведіть взаємозв’язок понять “інтелектуальна власність” та “національна безпека”.
3. Які повноваження Президента України у формуванні органів державної влади у сфері інтелектуальної власності?

СУБ’ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО ОРГАНУ ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ

1. Проаналізуйте загальнодержавні програми розвитку України, доведіть прикладами з них, що Україна стимулює впровадження результатів інтелектуальної діяльності у різні сфери промислового та сільськогосподарського виробництва.
2. Як відбувається координація роботи органів законодавчої влади з органами виконавчої при підготовці законопроектів в сфері інтелектуальної власності? Які наукові установи залучені до цього процесу? В яких формах участь у законотворчому процесі беруть недержавні організації?
3. Висловіть власну думку стосовно доцільності віднесення підкомітету з питань інтелектуальної власності до сфери діяльності комітету з питань економічної політики Верховної Ради України?

ОРГАНИ ПРАВОСУДДЯ В ДЕРЖАВНІЙ СИСТЕМІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

1. Проаналізуйте рішення Конституційного Суду України у справі № 1-6/2015 від 08.04.2015р. щодо відповідності Конституції України положень ч.2 ст. 171-2 Кодексу адміністративного судочинства України щодо оскарження судового рішення місцевого загального суду як адміністративного суду у справах з приводу

рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень про притягнення особи до адміністративної відповідальності. Який вплив цього рішення на захист прав інтелектуальної власності у порядку адміністративного судочинства?

2. Проаналізуйте правовий статус організацій колективного управління відповідно до рішення Конституційного Суду України у справі № 1-17/2013 від 28.11.2013р. (п.2.6). Як вплинуло це рішення на захист авторських і суміжних прав за позовами організацій колективного управління?

3. Як на практиці вирішується питання підвідомчості справ щодо порушень прав інтелектуальної власності? Як це питання відображено у рекомендаціях, постановах, роз'ясненнях вищих судових установ.

4. Наведіть приклади успішного створення і функціонування патентних судів як спеціалізованих судів з розгляду справ інтелектуальної власності. Чи доцільним є створення патентних судів в Україні?

ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В ДЕРЖАВНІЙ СИСТЕМІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1. Побудуйте схему “Органи виконавчої влади в сфері інтелектуальної власності”, в якій відобразить підпорядкування цих органів.

2. Як вплинуло реформування центральних органів виконавчої влади у 2010, 2013 роках на систему органів виконавчої влади в сфері інтелектуальної власності?

3. Проаналізуйте правоохоронну функцію виконавчої влади в сфері інтелектуальної власності та встановіть лінії взаємодії між цими функціями та повноваженнями, якими наділені відповідні органи?

4. Проаналізуйте звіти про діяльність міністерств, що входять в державну систему правової охорони інтелектуальної власності за останній рік. Як ви оцінюєте ефективність їх діяльності по відношенню до сфери інтелектуальної власності?

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ГАЛУЗЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

1. Порівняйте порядок розгляду справ Апеляційною палатою державної служби із судовим розглядом справ інтелектуальної власності. Визначте спільні і відмінні риси у цих процесах. Зробіть висновок щодо функцій, які виконують органи виконавчої влади та органи судової влади щодо захисту прав інтелектуальної власності.

2. Складіть протокол державного інспектора з питань інтелектуальної власності щодо правопорушення: незаконне виробництво дисків для лазерних систем зчитування; виявлення контрафактної продукції на складі підприємства, що реалізує побутову хімію.

3. Зробіть порівняльне дослідження, щодо підпорядкування галузевих органів виконавчої влади в сфері інтелектуальної власності у різних країнах світу. Як на вашу думку чи впливає це на ефективність виконання ними своїх функцій?

ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВІДНІ НАУКОВІ УСТАНОВИ В СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

1. Проаналізуйте діяльність громадських організацій, щодо захисту різних об'єктів інтелектуальної власності. Які, на вашу думку, є найбільш ефективними, свою відповідь обґрунтуйте з врахуванням статистичних даних.
2. Розмежуйте сфери державного та громадського управління щодо інтелектуальної власності. Чи є, на вашу думку, такі об'єкти управління в сфері інтелектуальної власності, де взагалі можна відмовитись від державного управління, залишивши його тільки громадським? Відповідь обґрунтуйте.
3. Проаналізуйте діяльність організацій колективного управління та висловіть власне бачення стосовно того, що є першочерговим у їх діяльності – послуги, які вони надають суб'єктам прав інтелектуальної власності (комерційна діяльність) чи все ж таки основною їх діяльністю є захист прав суб'єктів інтелектуальної власності (громадська діяльність, як це визначено відповідно до вимог чинного законодавства).
4. Зробіть таблицю в якій відобразить об'єкти інтелектуальної власності та творчі спілки, які об'єднують відповідних творців.
5. Напишіть реферат на тему: “Освіта в сфері інтелектуальної власності в Україні”.

ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

1. Напишіть реферат на тему “Побудова державних органів інтелектуальної власності у країнах –світових лідерах з патентування”.
2. Проаналізуйте досвід організації системи державних органів у сфері інтелектуальної власності у зарубіжних країнах та визначте, досвід якої країни можна було би перейняти при реформуванні системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.
3. Визначте на прикладі зарубіжних країн взаємозв'язок діяльності державних органів з питань інтелектуальної власності з громадськими організаціями та науковими установами.

Критерії оцінювання самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні семінарських задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

Самостійна робота студента з навчальної дисципліни оцінюється в межах від 0 до 5 балів за такими критеріями:

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль може проводитись дистанційно або під час аудиторних занять. Форма модульного контролю – письмове виконання поставлених завдань.

Здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни – 4, виконання роботи є обов'язковим. Правильне виконання завдань оцінюється максимально у 25 балів

При оцінюванні **модульної контрольної роботи** враховується обсяг і правильність виконаних завдань. Правильне виконання всіх завдань оцінюється максимально у 25 балів.

<i>Максимальна кількість балів - 25</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
25 - 20	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 - 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 - 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Семестровий контроль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульних контрольних робіт. Семестровий контроль знань студентів проводиться у формі заліку за результатами поточної роботи студента

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Авторське право і суміжні права в Європі: монографія / Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, О. В. Жувака. – К. : Логос, 2012. – 696 с.
2. Законодавство Європейського союзу та держав-членів Європейського союзу у сфері інтелектуальної власності / за заг. ред. О.П. Орлюк. – К. : НДІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2010. – 262 с.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. – 6-те вид., перероб і доп. / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К. : Юрінком Інтер, 2019. Т. I. – 752 с., Т. II. – 1048 с.
4. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник / О.П.Орлюк (кер. авт. кол.), А.О.Кодинець, Ю.В.Носік та ін.; за ред. О.П.Орлюк. – К.: Інтерсервіс, 2016. – 382 с.
5. Основи інтелектуальної власності. – К.: «Ін Юре», 1999. – 578 с.
6. Право інтелектуальної власності. Академічний курс : Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – К. : Концерн Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.
7. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / За заг. ред. В.М. Паладія, Н.М. Мироненко, В.О. Жарова. – К. : Парламентське видавництво, 2006. – 432 с.
8. Право інтелектуальної власності. Практикум: Навч. посібник / І. Р. Калаур, Н. Б. Москалюк, І. В. Зайцева-Калаур, Р. В. Якубовський; за ред. Н. Б. Москалюк. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2011. – 216 с.
9. Право інтелектуальної власності : підруч. / О. І. Харитоновна [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Харитоновної. - Київ : Юрінком Інтер, 2016. - 540 с.
10. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. Загальна частина / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданика. – 3-тє вид., переоб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 976 с.

Додаткові:

4. Андрощук Г. Правова охорона комерційної таємниці у країнах Європейського Союзу / Г. Андрощук // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. – № 6. – С. 49 – 58.
5. Атаманова Ю.Є. Складний результат інтелектуальної діяльності та особливості прав на нього / Ю.Є. Атаманова // Право України. – 2011. – № 3. – С. 127 – 138.
6. Бутнік-Сіверський С.О. Спадкування прав інтелектуальної власності : монографія / С.О. Бутнік-Сіверський. – К. : НДІВ НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 168 с.
7. Венедиктова І. Захист охоронюваних законом інтересів при конкуренції права інтелектуальної власності / І. Венедиктова // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – № 1. – С. 36 – 41.
8. Горнісевич А.М. Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної

- власності / А. М. Горнісевич // Наука та інновації: науково-практичний журнал. – 2011. – Том 7. – № 3. – С. 49 – 53.
9. Дроб'язко В. Адміністративна та кримінальна відповідальність в Україні за контрафакцію та піратство у сфері авторського права та суміжних прав / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – № 3. – С. 48 – 54.
 10. Дроб'язко В. Аудіовізуальні твори, комп'ютерні програми, фонограми як об'єкт піратства / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. – № 6. – С. 75 – 79.
 11. Еннан Р. Проблеми захисту авторських прав у мережі Інтернет / Р. Еннан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. – № 4. – С. 70 – 77.
 12. Іолкін Я.О. Торговельні марки в Україні та Європейському Союзі: монографія / Я.О. Іолкін. – К. : НДІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2011. – 141 с.
 13. Інтелектуальна власність у формуванні інноваційної економіки України: проблеми законодавчого забезпечення та державного регулювання / За аг. ред. проф. В. І. Полохала. Автор-упорядник: Г. О. Андрощук. – К: Парламентське вид-во, 2010. – 384 с.
 14. Конкурентне право: захист від недобросовісної конкуренції. Науково-практичне видання / Г.О. Андрощук, С. В. Шкляр. – К. : Юстініан, 2012. – 472 с.
 15. Крижна В. Захист прав інтелектуальної власності за статтею 1 Першого протоколу Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод / В. Крижна // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – № 3. – С. 44 – 47.
 16. Кодинець А.О. Цивільно-правове регулювання зобов'язальних інформаційних відносин: монографія / А.О. Кодинець. – К. : Алерта, 2016. – 582 с.
 17. Комзюк Л.Т. Гармонізаційний потенціал проекту Європейського кодексу авторського права / Л.Т. Комзюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2011. – № 88. – С. 44 – 46.
 18. Кузнецова Н.С., Кохановська О.В. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні / Н.С. Кузнецова, О.В. Кохановська // Право України. – 2011. – № 3. – С. 21 – 29.
 19. Майданик Л.Р. Колективне управління майновими авторськими та суміжними правами за цивільним законодавством України: монографія / Л.Р. Майданик. – К.: Алерта, 2013. – 248 с.
 20. Мироненко Н.М. Захист прав на торговельні марки: українська практика та європейський досвід / Н.М. Мироненко // Право України. – 2011. – № 3. – С. 30 – 39.
 21. Міндрул А. Значення Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності у правовому регулюванні фармацевтичної сфери / А. Міндрул // Право України. – 2011. – № 3. – С. 101 – 112.
 22. Нерсесян А. С. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної

- власності : Автореферат дис... канд. юрид. наук : 12.00.08 / А. С. Нерсесян // ІДП ім. В.М. Корецького НАН України. – К., 2008. – 21 с.
23. Орлюк О.П. Захист прав інтелектуальної власності в контексті європейської інтеграції / О. П. Орлюк // [Вісник Національної академії правових наук України](#). - 2016. - № 3. - С. 58-74.
 24. Орлюк О.П. Інтелектуальна власність в Україні: досвід, законодавство, проблеми, перспективи / О.П. Орлюк // *Право України*. – 2011. – № 3. – С. 4 – 20.
 25. Петренко С. А. Розвиток правової охорони комп'ютерних програм: теорія та практика: монографія / С. А. Петренко. – ТОВ «Лазурит–Поліграф», 2010. – 204 с.
 26. Петренко С., Заболотна Н. Відповідальність при використанні файлообмінних P2P мереж / С. Петренко, Н. Заболотна // *Теорія і практика інтелектуальної власності*. – 2013. – № 2. – С. 37 – 42.
 27. Питання інтелектуальної власності. Збірник наукових праць. Випуск десятий / За заг. ред. О. П. Орлюк. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ «Лазурит – Поліграф», 2012. – 313 с
 28. Пічкур О.В. Правова охорона селекційних досягнень у рослинництві : монографія / О.В. Пічкур. – К. : ПП «Авокадо», 2006. – 804 с.
 29. Потоцький М.Ю. Господарсько-правовий захист інтелектуальної власності в Україні: монографія / М.Ю. Потоцький. — К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2014. — 620 с.
 30. Право інтелектуальної власності України : навч. посібник / О.А. Підпригора, О.О. Підпригора. – К. : Юрінком Інтер, 1998. – 334 с.
 31. Право интеллектуальной собственности : учебник / под ред. д.ю.н. И. А. Близнаца. – М. : Проспект, 2013. – 960 с.
 32. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті європейської інтеграції: концептуальні засади : монографія / за науковою редакцією О. П. Орлюк; кол. авторів. – К.: НДІ ІВ НАПрН України, ТОВ «Лазурит – Поліграф», 2010. – 464 с.
 33. Стефанчук Р. Перспективи розвитку права інтелектуальної власності в Україні (на прикладі особистих немайнових прав) / Р. Стефанчук // *Право України*. – 2011. – № 3. – С. 45 – 59.
 34. Сучасні проблеми охорони і захисту прав інтелектуальної власності : Актуальна тема номера // *Право України*. – 2011. – № 3. – 369 с.
 35. Теоретико-прикладні проблеми кодифікації законодавства у сфері інтелектуальної власності : монографія / за ред. О.П. Орлюк. – К. : НДІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф». 2011. – 326 с.
 36. Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності : монографія / О. І. Харитоновна. – Одеса : Фенікс, 2011. – 346 с.
 37. Штефан О. Цивільно-процесуальний захист суб'єктивного авторського права: теорія, законодавство, судова практика: монографія / О.О.Штефан. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 544 с.

Нормативно-правові акти:

Міжнародні документи:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року. //Закон України «Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року) »// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 21, ст.155 (із змінами)
2. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники від 21 травня 1974 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_250
3. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_052
4. Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків 1925 року. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132
5. Договір ВОІВ про авторське право // Про приєднання до Договору див. Закон N 2733-III від 20.09.2001 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770
6. Договір ВОІВ про виконання і фонограми // Про приєднання до Договору див. Закон N 2732-III від 20.09.2001 р. [- [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_769
7. Договір про закони щодо товарних знаків 1994 року //Договір ратифіковано Законом N 380/95-ВР від 13.10.1995 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_102
8. Договір про патентне право // Про приєднання до Договору див. Закон N 245-IV від 22.11.2002 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/895_002
9. Договір про патентну кооперацію 1970 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001
10. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_124
11. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_124
12. Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація 1958 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=285856
13. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків 1981 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134

14. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_856
15. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_763
16. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_066
17. Паризька конвенція про охорону промислової власності 1983 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_123
18. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення 1961 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_763
19. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Угоду ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014. // Офіційний вісник України від 26.09.2014 — 2014 р., № 75, том 1, стор. 83, стаття 2125.

Загальне законодавство у сфері інтелектуальної власності:

20. Конституція України //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
21. Цивільний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
22. Кодекс України про адміністративні правопорушення – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
23. Кримінальний кодекс України. (ст. ст. 176, 177, 203-1, 216, 229, 239, 232) – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
24. Митний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
25. Кримінальний процесуальний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
26. Господарський процесуальний кодекс України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
27. Кодекс законів про працю України. (ст. ст. 42, 91, 95, 126) – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
28. Податковий кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

29. Цивільний процесуальний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
30. Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11 січня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
31. Про Антимонопольний комітет України. Закон України від 26 листопада 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 50. – Ст. 472
32. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. Закон України від 16 листопада 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 1. – Ст. 1 (зі змінами).
33. Про державну підтримку кінематографії в Україні від 23 березня 2017 р. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 20, ст.240
34. Про режим іноземного інвестування. Закон України від 19 березня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – Ст. 80 (зі змінами).
35. Про науково-технічну інформацію. Закон України від 25 червня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993 р. – № 33. – Ст. 345 (зі змінами).
36. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646 (зі змінами).
37. Про телебачення і радіомовлення. Закон України від 21 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 10. – Ст. 43 (зі змінами).
38. Про захист інформації в автоматизованих системах. Закон України від 5 липня 1994 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286
39. Про наукову і науково-технічну експертизу. Закон України від 10 лютого 1995 року // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 9. – Ст. 56 (зі змінами).
40. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 13 грудня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165 (зі змінами).
41. Про рекламу. Закон України від 3 липня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 39. – Ст. 181.
42. Про видавничу справу. Закон України від 5 червня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 32. – Ст. 206 (зі змінами).
43. Про народні художні промисли. Закон України від 21 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 41. – Ст. 199.
44. Про архітектурну діяльність. Закон України від 20 травня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.
45. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів. Закон України від 23 вересня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 50. – Ст. 302
46. Про професійних творчих працівників і творчі союзи. Закон

України від 7 жовтня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 52. – Ст. 312.

47. Про кінематографію. Закон України від 13 січня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 22. – Ст. 114 (зі змінами).

48. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування. Закон України від 17 січня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 17. – Ст. 121 (зі змінами).

49. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10 травня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 27. – Ст. 289.

50. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні. Указ Президента України від 27 квітня 2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – Том 2. – Стор. 820. – Ст. 783

51. Про Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні від 18 вересня 1992 року // Збірник указів Президента. – 1992. – № 3.

52. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції розвитку національної системи правової охорони інтелектуальної власності» від 13 червня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 24. – том 1. – Стор. 77. – Ст. 1177.

53. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням» від 15 травня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 20. – Стор. 85. – Ст. 989

54. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Державної патентної бібліотеки» від 19 серпня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 34. – Стор. 203. – Ст. 1610.

55. Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1997 року // Офіційний вісник України. – 1997. – № 35. – Стор. 95

56. Про затвердження Порядку використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1433-2003-%D0%BF>

57. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>

58. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 585 Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади державної системи правової охорони інтелектуальної власності. // Офіційний вісник України від 16.09.2016 — 2016 р., № 71, стор. 15, стаття 2374.

Спеціальне законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав:

59. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64 (зі змінами).

60. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав. Закон України від 15 травня 2018 р. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 32, ст.242

61. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних. Закон України 23 березня 2000 року N 1587-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – Ст. 183.

62. Про невідкладні заходи щодо соціального захисту діячів літератури і мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин. Указ Президента України від 6 лютого 1992 року № 75 // Збірник указів Президента. – 1992. – № 1.

63. Про державну економічну підтримку вітчизняних друкованих засобів масової інформації : Указ Президента України від 16 квітня 1997 року № 332/97 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/332/97>

64. Про упорядкування торгівлі деякими підакцизними товарами, пов'язаними з використанням аудіовізуальних творів і примірників фонограм: Указ Президента України від 20 травня 1998 року № 491/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 20. – стор. 2

65. Про деякі питання державної підтримки книговидавничої справи : Указ Президента України від 23 липня 1998 року № 816/98 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/816/98>

66. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні : Указ Президента України від 27 квітня 2001 року № 285/2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – том 2. – стор. 820. – Ст. 783.

67. Про невідкладні заходи щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності в процесі виробництва, експорту, імпорту та розповсюдження дисків для лазерних систем зчитування : Указ Президента України від 30 січня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 5. – стор. 40. – Ст. 188.

68. Про затвердження Положення про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів : постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1315 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 33. – стор. 91.

69. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – стор. 114. – Ст. 2369.

70. Про затвердження Порядку обігу дисків для лазерних систем зчитування, що були вироблені або імпортовані до набрання чинності Законом України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування»: постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 р. № 600 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 19. – стор. 13. – Ст. 963.

71. Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державного департаменту інтелектуальної власності: постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002 р. № 674 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 21. – стор. 68. – Ст. 1042.

72. Про затвердження Порядку надання, зберігання та видачі примірників дисків для лазерних систем зчитування: постанова Кабінету Міністрів України від 4 липня 2002 р. № 925 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 27. – стор. 84. – Ст. 1280.

73. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 72 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – стор. 298. – Ст. 129.

74. Про затвердження Порядку легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 р. № 253 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 10. – стор. 77. – Ст. 586.

75. Про затвердження форм документів щодо питань видачі контрольних марок імпортерам, експортерам та відтворювачам примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних та інструкцій по здійсненню державного контролю за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності: Наказ Міносвіти та науки від 04.05.2005 року № 273 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 22. – стор. 151. – Ст. 1242.

76. Про порядок виплати авторської винагороди за передачу виключних майнових прав на фільм і його використання, що створюється за державним замовленням Міністерства культури і мистецтв України: Наказ Міністерства культури № 203 від 03.04.2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 20. – стор. 118. – Ст. 998.

77. Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва дисків для лазерних систем зчитування: Наказ Держпідприємництва № 71/382 від 03.07.2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 30. – стор. 111. – Ст. 1438.

78. Положення про реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення. Постанова КМУ від 14 січня 2004 року № 27 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 2. – том 1. – стор. 112. – Ст. 51.

79. Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва дисків для лазерних систем зчитування: Наказ Держпідприємництва

21.02.2003 року № 12/93 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 12. – стор. 206. – Ст. 556.

80. Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм : Наказ МОН України від 30.08.2013 № 1249 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1528-13>

81. Про затвердження Порядку здійснення відрахувань виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах : Наказ МОН України та інших відомств від 24.11.2003 року № 780/123/561 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 51. – том 2. – стор. 431. – Ст. 2717.

82. Про утворення Реєстру комп'ютерних програм : Наказ МОН України від 29.11.2004 року № 888 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 49. – стор. 209. – Ст. 3248.

Спеціальне законодавство України у сфері промислової власності :

83. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 32 (зі змінами).

84. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 34 (зі змінами).

85. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 36 (зі змінами).

86. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16 червня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 267 (зі змінами).

87. Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 5 листопада 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28.

88. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 квітня 1993 року № 3116-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218 (зі змінами).

89. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164 (зі змінами).

90. Про спеціально уповноважені органи для визначення та контролю особливих властивостей та інших характеристик товарів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2001 року № 149-р // Офіційний вісник України. – 2001. – Стор. 174. – Ст. 764.

91. Про державну систему депонування штамів мікроорганізмів. Постанова КМУ від 12 жовтня 1994 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/705-94-%D0%BF>

92. Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми : постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 № 8 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/8-2004-%D0%BF>

93. Про затвердження Угоди про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів : постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 1999 року № 2292 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 50. – Стор. 154.

94. Про порядок виплати винагороди авторам винаходів і промислових зразків, що охороняються чинними на території України свідоцтвами СРСР : постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 1994 року № 473– [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/473-94-%D0%BF>

95. Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми : постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 8 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 2. – том 1. – Стор. 24. – Ст. 38.

96. Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності : Наказ МОН України від 15.09.2003 № 622 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>

97. Порядок визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності : затверджений наказом МОН України від 15.04.2005 № 228 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 19. – Стор. 193. – Ст. 1007.

98. Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг : затверджено наказом МОН України № 10 від 10.01.2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 5. – Стор. 122. – Ст. 207.

99. Положення про Державний реєстр патентів України на промислові зразки : затверджено наказом МОН України № 290 від 12.04.2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – том 2. – Стор. 1020. – Ст. 803.

100. Положення про Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на винаходи : затверджено наказом МОН України № 291 від 12.04.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – том 2. – Стор. 1029. – Ст. 804.

101. Положення про Державний реєстр України топографії інтегральних мікросхем : затверджено наказом МОН України № 292 від 12.04.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – том 2. – Стор. 1041. – Ст. 805.

102. Положення про Державний реєстр деклараційних патентів України на корисні моделі : затверджене наказом МОН України № 469 від 20.06.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 27. – Стор. 124. – Ст. 1227

103. Положення про Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на секретні винаходи : затверджено наказом МОН України № 739 від 14.11.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 47. – Стор. 314. – Ст. 2125

104. Положення про Державний реєстр України назв місць походження товарів і прав на використання реєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів : затверджено наказом МОН України № 798 від 13.12.2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – Стор. 362. – Ст. 2402

105. Щодо питань атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) : Наказ МОН України від 25.07.2006 № 556 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1021-06>

106. Інструкція про порядок продовження строку дії патенту на винахід, об'єктом якого є засіб, використання якого потребує дозволу компетентного органу : затверджена наказом МОН України № 298 від 13.05.2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 22. – Стор. 140. – Ст. 1084.

107. Про затвердження Положення про Комісію щодо погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави "Україна", до знака для товарів і послуг : Наказ МОН України від 07.10.2003 року № 677 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 42. – Стор. 216. – Ст. 2247.

108. Про затвердження Правил погодження питань про внесення позначення, що містять офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг : Наказ МОН України від 04.03.2004 року № 175 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 11. – стор. 176. – Ст. 693.

109. Інструкція про офіційну публікацію заяви про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) та клопотання про її відкликання : затверджена наказом МОН України від 16.07.2001 № 520 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0643-01>

110. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі) : затверджена наказом МОН України від 16.07.2001 р. № 521 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 31. – стор. 377. – Ст. 1438.

111. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка : затверджена наказом МОН України від 03.08.2001 р. № 574 // Офіційний вісник України. – 2001. –

№ 34. – стор. 353. – Ст. 1613.

112. Інструкція про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого промислового зразка та клопотання про її відкликання : затверджена наказом МОН України від 03.08.2001 р. № 575 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – стор. 369. – Ст. 1614.

113. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака для товарів і послуг : затверджена наказом МОН України від 03.08.2001 р. № 576 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – стор. 376. – Ст. 1615.

114. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на топографію інтегральної мікросхеми та видачу ліцензії на використання топографії інтегральної мікросхеми : затверджена наказом МОН України від 03.08.2001 р. № 577 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – стор. 392. – Ст. 1616.

115. Інструкція про видачу патентів України на секретні винаходи, які охороняються авторськими свідоцтвами СРСР на секретні винаходи : затверджена наказом МОН України від 11.03.2002 р. № 184 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – стор. 281. – Ст. 772.

116. Про затвердження Інструкції про порядок видачі патенту України на винахід, що охороняється авторським свідоцтвом СРСР : Наказ МОН України від 29.06.2005 р. № 387 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0757-05>

117. Правила складання та подання заявки на промисловий зразок: затверджені наказом МОН України від 18.02.2002 р. № 110 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 11. – стор. 202. – Ст. 531.

118. Правила розгляду заявки на промисловий зразок : затверджені наказом МОН України від 18.03.2002 р. № 198 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – стор. 286. – Ст. 773.

119. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель : затверджені наказом МОН України від 15.03.2002 р. № 197 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. – стор. 356. – Ст. 887.

120. Правила складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми : затверджені наказом МОН України від 18.04.2002 р. № 260 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 19. – стор. 25. – Ст. 966.

121. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : затверджені наказом МОН України від 22.01.2001 р. № 22 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 9. – стор. 382. – Ст. 386.

122. Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання реєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару : затверджені наказом МОН України від 17.08.2001 р. № 598 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 36. – стор. 385. – Ст. 1682.

123. Правила складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг : затверджені наказом Держпатенту України від 28 липня 1995 р. № 116 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0276-95>

124. Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності : Наказ МОН від 22.04.2005 № 247 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 19. – стор. 202. – Ст. 1008.

Державні стандарти України (ДСТУ):

125. ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення».

126. ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення».

Перелік інтернет-посилань:

- <http://zakon2.rada.gov.ua> – база «Законодавство України» (офіційний веб-портал Верховної ради України);
- <http://reyestr.court.gov.ua/> – Єдиний державний реєстр судових рішень;
- <http://www.ccu.gov.ua/uk/index> – офіційний веб-сайт Конституційного суду України;
- <http://hudoc.echr.coe.int> – офіційна база даних з рішеннями Європейського суду з прав людини ([HUDOC database](http://hudoc.echr.coe.int));
- www.scourt.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Верховного Суду України
- www.scourt.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Вищого Спеціалізованого Суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ
- www.scourt.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Вищого Адміністративного Суду України
- www.scourt.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Вищого Господарського Суду України
- www.wipo.int/ – Всесвітня організація інтелектуальної власності
- www.uipv.org/ – ДП «Український інститут промислової власності»
- www.ndiiv.org.ua/ – Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України
- www.dknii.gov.ua – Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України
- www.intelvlas.com.ua/ – Науково-практичний журнал «Інтелектуальна власність в Україні»
- <http://www.ndiiv.org.ua/ru/> – Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності».